

«Қазақстан Республикасында медициналық авиацияны дамыту жөніндегі жұмысты ұйымдастыру» мемлекеттік тапсырмасын іске асыру бойынша 2024 жылғы 1 қаңтардан 30 желтоқсанға дейін медициналық қызметтер көрсету туралы есеп

ҚР ДСМ «Ұлттық шұғыл медицинаны үйлестіру орталығы» ШЖҚ РМК (бұдан әрі – ҰШМҮО) «Қазақстан Республикасында санитариялық авиацияны дамыту жөніндегі жұмысты ұйымдастыру» мемлекеттік тапсырмасын іске асыру бойынша қызметтер көрсету туралы 2022 жылғы 18 қаңтардағы № 1 Шартқа сәйкес өзіне алған міндеттемелердің толық және тиісінше орындалуын қамтамасыз етеді 2024 жылғы 1 қаңтар мен 30 желтоқсан аралығында (бұдан әрі – есепті кезең) медициналық қызметтер көрсету үшін ҰШМҮО диспетчерлік қызметіне 2 594 өтінім келіп түсті, оның ішінде 411-і (15,8%) мынадай себептер бойынша:

- метеожағдайлар – 277 (67,4 %);
- ұйымдастыру (әуежай жұмысының регламенті, техникалық регламент және т. б.) – 82 (19,9 %);
- техникалық себептер – 23 (5,6 %);
- тәуліктің күндізгі уақытының аяқталуы – 25 (6,1 %);
- пациент жай-күйінің нашарлауы – 4 (1 %);

Бас тартылған 411 өтінімнің 216-ы (52,5 %) – кейінірек орындалды, 76 (18,5 %) санитариялық автокөлікпен жеткізілді, 4 (1 %) – пациенттің жай-үйі жақсарып, үйіне шығарылды, 112 (27,3 %) – қашықтықтан медициналық қызметтер (бұдан әрі – ҚМК) ұйымдастырылды, 4 (0,7%) – пациент өз бетінше үйіне кетті.

Есепті кезеңде **2 184** ұшу, оның ішінде ұшақтармен – 1755 ұшу (оның ішінде 96 ұшуды азаматтық авиацияның тұрақты рейстерінің әуе кемелері орындады), тікұшақтармен – 429 ұшу орындалды (1-кесте).

Анықтама: 2023 жылдың ұқсас кезеңінде медициналық қызмет көрсету үшін 2 317 ұшу, оның ішінде ұшақтармен – 2026 ұшу (оның ішінде 48 ұшу азаматтық авиацияның тұрақты рейстерінің әуе кемелерімен орындалды), тікұшақтармен – 291 ұшу орындалды.

1-кесте

2023 және 2024 жылдардағы есепті кезеңдегі ұшулар саны

Көрсеткіштер	2023 жыл	2024 жыл	Бас тарту, абс.
Ұшулар саны, абс.	2317	2184	-133
Оның ішінде ұшақтармен, абс.:	2026	1755	-271
тікұшақтармен, абс.	291	429	138
Өтінімдер саны, абс.	2876	2594	-282

Ұсынылған 1-кестеге сәйкес медициналық авиация желісі бойынша ұшулар 2023 жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда 6 %-ға аз жүзеге асырылды.

2 184 ұшудың **1 488-сы (68,1 %)** – өңірлік деңгейде, Астана қаласынан **525 (24,1%)**, оның ішінде азаматтық авиацияның тұрақты рейстерімен **83** ұшу, Алматы қаласынан **159 (7,3%)**, оның ішінде азаматтық авиацияның тұрақты рейсімен **13** ұшу, **12 (0,5%)** халықаралық деңгейде ұшу орындалды.

Анықтама: 2023 жылдың ұқсас кезеңінде медициналық көмек көрсету үшін Астана қаласынан - 472 (20,3 %) ұшу, оның ішінде азаматтық авиацияның тұрақты рейстерімен 44 ұшу, Алматы қаласынан - 173 (7,4%) және өңірлерде – 1 665 (72%) ұшу, 7 (0,3%) ұшу халықаралық деңгейде орындалды.

2-кестеде келтірілген деректерге сәйкес, республика бойынша 2024 жылғы есепті кезеңде МА күшімен тасымалдаудың ең үлкен үлес салмағы 68,1%-ы ҚР өңірлерінде жүзеге асырылды.

2-кесте

2024 жылғы есепті кезеңде Астана, Алматы қалаларынан және өңірлерден ұшулар саны (абс. сандар)

№ р/н	Өңірлер	Өңірде	Астана қаласынан	Алматы қаласынан	Жалпы:
1.	Алматы облысы	1	1	3	5
2.	Ақмола облысы	33	6		39
3.	Ақтөбе облысы	213	42	2	257
4.	Атырау облысы	82	69	2	153
5.	ШҚО (Өскемен қ.)	88	19	7	114
6.	Абай (Семей қ.)	160	43	2	205
7.	Жамбыл облысы	155	17	1	173
8.	Жетысу облысы	89	8	7	104
9.	БҚО	28	27	4	59
10.	Қарағанды облысы	126	9		135
11.	Қостанай облысы	77	43		120
12.	Қызылорда облысы	151	33	51	235
13.	Маңғыстау облысы	90	55	26	171
14.	Павлодар облысы	86	28		114
15.	СҚО		8		8
16.	Түркістан облысы	94	4	1	99
17.	Ұлытау облысы	15	35		50
18.	Шымкент қ.		59	35	94
19.	Астана қ.		16	14	30
20.	Алматы қ.		3	4	7
					12
	Барлығы:		1488	525	159

2024 жылдың есепті кезеңінде барлығы **5 787** пациентке медициналық көмек көрсетілді, **8 225** медициналық қызмет орындалды, оның ішінде: медициналық ұйымдарға **2 128** пациент (25,9 %) тасымалданды, **209**

консультация (2,5 %) және **143** операция (1,8 %) жүргізілді, **5 745** (69,8 %) кашықтықтан медициналық қызмет (әрі қарай – ҚМК) ұйымдастырылды.

Анықтама: 2023 жылдың ұқсас кезеңінде барлығы 5 881 пациентке медициналық көмек көрсетілді, 7502 медициналық қызмет орындалды, оның ішінде: 2399 пациент (40,7 %) тасымалданды, 172 консультация (2,2 %) және 162 операция (2,1 %) жүргізілді, 4769 (81%) ҚМК ұйымдастырылды.

2 128 тасымалдаушының ішінен: 1 490 пациент (70,2%) өңірлік медициналық ұйымдарға (бұдан әрі – МҰ), 491-і (23,2 %) – Астана қаласының МҰ-ға, 141-і (6,6%) – Алматы қаласының МҰ-ға емдеуге жатқызылды. МҰ-дағы тасымалдау құрылымы бойынша салыстырмалы деректер 3-кестеде келтірілген.

3-кесте

2023 жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда 2024 жылдың есепті кезеңінде МҰ бөлінісінде пациенттерді медициналық ұйымдарға тасымалдау құрылымы

Атауы	МҰ-дағы тасымалдау құрылымы	
	2023 ж.	2024 ж.
Астана қ. МҰ	503	494
«УМС» КҚ филиалы	219	205
АҚ «ННОЦ»	6	4
АҚ «ННМЦ»	25	9
АҚ «НЦН»	55	51
АҚ «ННКЦ»	149	164
РГП на ПХВ «ННЦТО»	21	28
ГКП на ПХВ ГБ №1	9	2
ГКП на ПХВ «ГБ №2»	12	5
ГКП на ПХВ «ДГБ №2»	5	8
РГП «Больница Управления делами Президента РК»	1	
ДКХО		18
Алматы қ. МҰ	196	144
АҚ «ҰПжБХО» АҚ	157	119
«А.Н. Сызганов атындағы ҰҒХО» АҚ	7	4
«ҰПжБХО» АҚ		2
«АГжПФО» АҚ»	7	1
«№7 ҚКА» ШЖҚ МКК	3	
«№4 ҚКА» ШЖҚ МКК	1	
«№2 ҚКБА» ШЖҚ МКК	1	1
«АҚСАЙ» ОО	5	2
ГКП на ПХВ «АРДКБ»	4	1
ГКП на ПХВ «АМКБ»	8	5
РГП на ПХВ «КазНИИОР» МЗ РК	5	1
ЦКБ г.Алматы		1
ЦДНМП		2
НИИ КИВБ		5
Всего по регионам РК	1 696	1490
Итого	2399	2128

өтініш түсті. 12 рейс орындалды, оның барысында Түркия, Оңтүстік Корея, Қырғыз Республикасы, Қытай, Ресей және Египет сияқты түрлі елдерден 14 науқас жеткізілді.

Келіп түскен өтініштердің нозологиясы бойынша бөлінуі келесідей: онкология – 12 өтініш, жүрек-қантамыр аурулары (ЖҚА) – 10, жарақат – 9, басқа аурулар – 17. Тасымалданған науқастардың 7-і ЖҚА аурулары, 5-і жарақаттар. , 2 - онкологиялық аурулар.

Шетелдік клиникалардан тасымалданған науқастардың нәтижесі: 42,8% қайтыс болды, 50% сауықтырумен шығарылды, 7,2% емдеуді жалғастырды (4-кесте).

4-кесте

2024 жылғы есепті кезеңдегі шетелдік ұшулар бойынша ақпарат

№	Күн	Бағыт	Шетел клиникасының атауы	Диагноз	ҚР медициналық мекемесі
1	15.01.2024	г.Мокро (Южная Корея) - Шымкент	Мокро Hankook Hospital	Жарақат	Центр гипербарической оксигенации имени Т.Орынбаева, Шымкент
2	09.03.2024	Шарм-эль-Шейх (Египет) - Орал (Қазақстан Республикасы)	Халықаралық госпиталь «Пирамида»	«ОНМК, Геморрагиялық инсульт»	ГКП на ПХВ «Городская многопрофильная больница, Орал қаласы
3	11.04.2024	Стамбул-Астана	T.C. Ozel Memorial Atasehir Hastanesi	Миокард инфаркты	Кардиохирургия орталығы
4	16.04.2024	Санкт-Петербург - Алматы	НИИ медицинской микологии им. П.Н. Кашкина Микологический референс-центр Минздрава России в городе	В.44.0 Инвазивный аспергиллез	Алматы қаласының көпбейінді ауруханасы

			Санкт-Петербург		
5	18.04.2024	Анталия - Шымкент	Anatolia Hospital	I67- I60	ГКП на ПХВ "№1 қалалық ауруханасы" Шымкент қаласы
6	31.05.2024	Стамбул-Тбилиси-Павлодар	Acibadem Maslak Hastanesi	C41	Павлодар қаласының облыстық балалар ауруханасы
7	22.07.2024	Инчхон-Улан-Батор-Шымкент	Университетская клиника Инха Inha University Hospital	Внутричерепное кровоизлияние в ствол мозга	КГП на ПХВ Түркістан облысының клиникалық ауруханасы
8	17.08.2024	Астана-Томск-Алматы	ОГАУЗ «Томская областная клиническая больница»	T58 Острое ингаляционное отравление угарным газом тяжелой степени тяжести	Центральная городская клиническая больница города Алматы
9	15.09.2024	Стамбул-Уральск	Izmit Seka Devlet Hastanesi	G41 Эпилептический статус	Городская многопрофильная больница
10	19.09.2024	Анталия - Караганда - Алматы	Anatolia Hospital	S27 Травматический пневмоторакс	Городская больница 1 города Алматы
			Baskent	J96.9 Респираторная недостаточность неуточненная. I46.0 Остановка сердца с успешным восстановлением сердечной деятельности. W74 Случаи утопления и погружения в воду неуточненные	Клиника Макажанова города Кар

11	13.09.2024	Бишкек-Астана	Городская клиническая больница скорой медицинской помощи	Политравма	НИИТО имени Батпенова
			Национальный госпиталь МЗ Киргизской Республики	S02.0 S09 ОЧМТ. Импрессионно-оскольчатый перелом лобно-теменно-височной костей слева с переходом на основание ПЧЯ. Ушиб головного мозга тяжелой степени с преимущественным поражением лобно-височной долей левого полушария головного мозга. Эпидуральная и внутримозговая гематома лобной области слева. Ушибленные раны головы, верхних конечностей	НИИТО имени Батпенова
12	23.11.2024	Урумчи - Астана	Первый госпиталь Синьцзянского Медицинского Университета	Ганглионейробластома	№2 Городская детская многопрофильная больница

Нозология бойынша **5 787** пациентке көрсетілген медициналық көмектің құрылымы (шақыру себептері) :

бірінші орында – **1712** жағдай (29,5 %) балалар жасындағы патологиясы бар балалар;

екінші орында – **1393** жағдай (24,7 %) ҚЖА ауыратын пациенттер жағдай;

үшінші орында – **906** акушерлік практикада кезек күттірмейтін жайкүйлер;

төртінші орында – **738** жағдай (12,7 %) жарақаттар, жазатайым оқиғалар,

уланулар, оның ішінде ЖКО – **327** (жарақаттардың жалпы санының 44,3 %);
 бесінші орында – **576** жағдай (9,7 %) жаңа туған нәрестелер патологиясы;
 алтыншы орында – **462** жағдай (7,8%) басқа аурулар (5-кесте).

5-кесте

2024 жылғы есепті кезеңде өңірлердің, Астана және Алматы қалаларының бөлінісінде нозология бойынша көрсетілген медициналық қызметтердің құрылымы (абс. сандар)

№ р/н	Өңірлер	Барлық пациент	Акушерлік практикадағы кезек күттірмейтін жай-күйлер	Жаңа туған нәрестелер патологиясы	Балалар жасындағы патология	Жарақаттар	Оның ішінде ЖКО	ҚЖА	Өзге де
	Барлығы	5787	906	576	1712	738	327	1393	462
1	Астана қ.	121	38	11	24			42	6
2	Алматы қ.	142	52	1	29	6	2	44	10
3	Шымкент қ.	245	76	14	95	5	3	37	18
4	Алматы облысы	34	20	3	5			5	1
5	Ақмола облысы	232	23	10	82	33	16	53	31
6	Атырау облысы	431	45	57	179	25	6	85	40
7	Ақтобе облысы	445	63	38	156	88	42	76	19
8	ЩҚО (Өскемен)	246	48	26	83	27	15	61	1
9	Абайская (Семей қ.)	432	22	44	127	127	54	100	12
10	Жамбыл	490	120	11	71	94	44	157	37
11	Жетысу	260	8	48	41	50	24	106	7
12	БҚО	280	37	20	70	22	7	92	39
13	Қарағанды	269	37	11	80	54	27	76	11
14	Қостанай	265	23	29	99	22	5	57	35
15	Қызылорда	428	54	111	136	31	6	52	44
16	Маңғыстау	556	104	38	162	55	31	117	80
17	Павлодар	257	25	32	101	32	15	53	14
18	СҚО	106	10	12	44	6	4	21	13
19	Түркістан облысы	393	92	21	90	34	10	123	33
20	Улытау	146	9	39	36	22	14	31	9
21	Шетел	14			2	5	2	5	2

ҰШМҮО 830 медициналық қызмет көрсету үшін **536** ұшу орындады, **738** жарақат алған, уланған, жазатайым оқиғалардан зардап шеккендерге көмек көрсетті, оның 526-ы: өңірлік МҰ-ға – 479, Астана қаласында – 40,

Алматы қаласында – 2 тасымалданды, консультация берілді – 47, операция жасалды – 46, 211 ҚМҚ ұйымдастырылды.

ЖКО-дан зардап шеккендерге 377 медициналық қызмет көрсету үшін 224 ұшу орындалды, оның ішінде 226-сы: өңірлік МҰ – 206, Астана қаласында – 19, 14 – консультация берілді, 17 пациентке операция жасалды, 120 ҚМҚ ұйымдастырылды.

Балалар жасындағы патологиясы бар 1712 балаға 2134 медициналық қызмет көрсету үшін **588 ұшу орындалды**, оның ішінде – 647-сі: өңірлік МҰ – 269, Астана қаласында – 273, Алматы қаласында – 105, 41 – консультация берілді, 17 пациентке операция жасалды, 1429 ҚМҚ ұйымдастырылды.

Қан айналымы жүйесі аурулары бар 1393 пациентке 1710 медициналық қызмет көрсету үшін **400 ұшу орындалды**, оның ішінде 377-сі: өңірлік МҰ – 294, Астана қаласында – 75 пациент, Алматы қаласында – 8 пациент, 21 – консультация берілді, 31 пациентке операция жасалды, 1286 ҚМҚ ұйымдастырылды.

Жаңа туған нәрестелер патологиясы бар 576 балаға 670 медициналық қызмет көрсету үшін **384 ұшу жүзеге асырылды**. Оның ішінде – 283-сі: өңірлік МҰ – 284, Астана қ. – 79, Алматы қ. – 20 тасымалданды, 33 – консультация берілді, 4 – операция жасалды, 250 ҚМҚ ұйымдастырылды.

Акушерлік патологиясы бар 906 әйелге 2318 медициналық қызмет көрсету үшін **165 ұшу жүзеге асырылды**. Оның ішінде – 127, өңірлік МҰ – 109, Астана қаласында – 15, Алматы қаласында – 2 тасымалданды, 43 – консультация берілді, 9 пациентке операция жасалды, 2140 ҚМҚ ұйымдастырылды.

Өзге де аурулары бар 462 пациентке 556 медициналық қызмет көрсету үшін **103 ұшу жүзеге асырылды**. Оның ішінде 68-сі: өңірлік МҰ – 55, Астана қаласында – 9, Алматы қаласында – 4 тасымалданды, 23 – консультация берілді, 36 пациентке операция жасалды, 429 ҚМҚ ұйымдастырылды.

6-кесте											
2023 жылғы есепті кезеңдегі нозология бойынша ұшулар туралы ақпарат											
№ п/п	Нозологияның атауы	Ұшу саны	Пациент саны	Көрсетілген медициналық	Барлық тасымалданғандар	Оның ішінде тасымалданды			Консультация берілді	Орында операция жасалды	ҚМҚ
						в МО региона	в МО Астана	в МО Алматы			

1	Акушерлік-гинекологиялық патология	165	906	2319	127	109	15	2	43	9	2140
2	Жаңа туған нәрестелер патологиясы	384	576	670	383	284	79	20	33	4	250
3	ҚЖА	588	1712	2134	647	269	273	105	41	17	1429
4	Жарақаттар, жазатайым оқиғалар, улану	400	1393	1716	377	294	75	8	21	31	1286
5	Акушерлік-гинекологиялық патология	536	738	830	526	479	40	2	47	46	211
	Оның ішінде ЖКО	224	327	377	226	206	19		14	17	120
6	Өзге де	103	462	556	68	55	9	4	23	36	429
7	Донор	8									
Барлығы		2184	5787	8225	2128	1490	491	141	209	143	5745

Донорлық органдарды (бауыр, жүрек, бүйрек, өкпе) алу бойынша мамандарды тасымалдау үшін Астана қаласынан 8 ұшу орындалды.

Ахуал орталығының мамандары есепті кезеңде республикалық медициналық ұйымдар мен Астана және Алматы қалаларының, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы Білім және ғылым ұйымдарының білікті бейінді мамандарын тарта отырып, тәулік бойы күшейтілген режимде 11 784 телефон арқылы консультация ұйымдастырды.

Мәселен, ауыр халдегі пациенттердің мониторингі шеңберінде есепті кезеңде **5 745 қашықтықтан медициналық қызмет** көрсетілді, оның ішінде: акушерлік патологиясы бар әйелдерге – 2 140, жаңа туған нәрестелерге – 250, балалар жасындағы патологиясы бар балаларға – 1 429, жарақаттан зардап шеккен балаларға – 211 (оның ішінде ЖКО – 120), ҚЖА – 1 286 бар пациенттерге, басқа аурулары бар пациенттерге – 429.

Түркістан (Түркістан облысы) және Ақтау (Маңғыстау облысы) қалаларындағы Қазақстан Республикасының Жедел медициналық жәрдем қауымдастығы қауымдастық мүшелеріне арналған жиындар өткізді, оған денсаулық сақтау басқармалары басшыларының орынбасарлары қатысты. Кездесулер барысында келесі проблемалық мәселелер көтерілді:

- шұғыл медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру мәселелері;
- № 225 бұйрық жобасын талқылау;
- тозудың жоғары деңгейін ескере отырып, жедел жәрдем көліктерінің паркін жаңарту;
- аймақтардағы кадр тапшылығы;
- халықаралық стандарттарға сәйкес мамандарды дайындау.

ҰШМҮО медициналық авиация бөлімшелерінің медициналық үйлестірушілерінің қатысуымен жұмыс кеңесін ұйымдастырды, онда

өңірлерде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастырудағы проблемалық мәселелер талқыланды.

Тапсырмалар берілді: медициналық қызметкерлерді үзінділер дайындау бойынша қосымша оқытуды ұйымдастыру, медициналық құжаттардың сапасын бақылауды жақсарту жоспарын әзірлеу, Қызылорда облысын жедел медициналық көмек көрсету үшін тікұшақпен қамтамасыз етуді қарастыру, жағдайды жақсарту бойынша ұсыныстармен есептер жасау. медициналық инфрақұрылымды және үйлестіруші дәрігерлердің жұмысына тұрақты мониторинг жүргізу.

ҰШМҰО Қазақстан Республикасының ОБС Ассоциациясымен бірлесе отырып, демеушілікпен жыл сайын естелік сыйлықтар мен сыйлықтарды тапсыру арқылы ОБС бригадаларының спартакиадасын ұйымдастырады. Есепті кезеңде Солтүстік Қазақстан облысы Петропавл қаласында спартакиада ұйымдастырылды. Қазылар алқасының мүшелері және модераторлар ретінде «Астана медицина университеті» КЕАҚ бөлімшелерінің ғылыми қызметкерлері мен УМС мамандары шақырылды.

Тұжырым:

2024 жылғы есепті кезеңдегі ҰШМҰО жұмысының талдауы көрсеткіштердің кәсіпорын қызметінің бағыттарына сәйкес келетінін көрсетті. Орындалған жұмыстың келесі тармақтарын атап өту қажет:

2023 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда мыналар атап өтілді:

диспетчерлік қызметке келіп түскен өтініштер санының 9,8%-ға төмендеуі, бұл Қазақстан Республикасында авариялық-құтқару қызметтерін енгізуді жандандырумен байланысты;

Орындалған рейстер санының 5,7%-ға азаюы, көрсетілген медициналық қызметтер санының 8,7%-ға, оның ішінде жедел медициналық көмектің 16,9%-ға артуы.

Себептер құрылымында 5 787 медициналық авиация пациентінің ішінде ерекше орынды балалық шақ патологиялары - 29,5%, ЖСЖ патологиялары - 24,1%, акушерлік патологиялар - 15,6%, жазатайым оқиғалар мен улану нәтижесінде алған жарақаттар - 12,7% алады.

Медициналық авиация арқылы медициналық көмек алған жол-көлік оқиғаларынан зардап шеккендердің үлесі жазатайым оқиғалардан, жарақаттардан және уланудан зардап шеккендердің 44,3%-ын құрайды.

Оқытудың халықаралық стандарттарын, жұмыс тәртібі стандарттарын және сапа менеджменті стандарттарын енгізу шұғыл медициналық қызмет пен санитарлық авиация түріндегі медициналық көмектің сапасын арттырды.

Жағдай орталығы облыстық медициналық ұйымдарда тәулік бойы шұғыл медициналық көмек көрсетуді және ауыр жағдайдағы науқастарға телефон арқылы кеңес беруді ұйымдастыруды жалғастыруда.

Атырау, Маңғыстау және Түркістан облыстары сияқты өңірлерде пациенттің орналасқан жерінде бетпе-бет консультация/операция жүргізу

үшін мамандандырылған мамандардың болмауы немесе біліктілігінің төмендігі салдарынан кадр тапшылығы мәселесі сақталуда.

Қорытынды:

Медициналық авиация арқылы медициналық қызметтердің сапасы мен қауіпсіздігін арттыру бойынша жұмыс жалғасуда:

- медициналық мамандарды науқастарды, оның ішінде балаларды тасымалдау ережелеріне оқыту;

- ахуалдық орталық мамандарының республикалық медициналық ұйымдар мен қалалардың білікті мамандандырылған мамандарын тарта отырып, телефон және жедел медициналық көмек қызметі арқылы тәулік бойы кеңес беруді ұйымдастыру. Астана, Алматы, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы білім және ғылым ұйымдары.